

VIERKANTEMETERBAKKEN PROEFPROJECT; OP DE LANDBOUWUNIVERSITEIT EN BIJ ACHT GEZINEN THUIS

Plaatsing van de twee proefbakken op de landbouwuniversiteit. Een bak van 15cm en een bak 30cm diep beide gevuld met 50% grond en 50% compost (voor de ondiepe bak heb je slechts de helft van de compost nodig).

Vier slaplantjes die we als plantjes verplant hebben.

Bij de oogst 5,5 week later waren de verschillen tussen beide bakken aanzienlijk .

Bak	Aantal	Totaalgewicht	Gem. lengte	Gem. diameter
15cm	4	140 gram	18 cm	15,38 cm
30cm	4	560 gram	24,75 cm	23,5 cm

Beide bakken na het oogsten van de sla, de linkerfoto is de bak van 15cm en de rechter 30cm.

THEORIELESSEN EN PRAKTIJKLESSEN BIJ DE GEZINNEN THUIS

Eerste theorie workshop over de vierkantemetertuin. Bij de theoretische workshop werken we met groepen gezinnen samen. De praktijkworkshops zijn persoonlijk zoals op onderstaande fotos te zien is.

De gezinnen zijn zelf verantwoordelijk voor hun vierkantemeterbak. De bak kun je maken van houten planken, tronken hout, steen, of simpelweg in de grond bij gebrek aan materiaal.

Het project schenkt het plastic op de bodem, schaduwnet om de bak af te dekken, compost en wormencompost voor het maken van een goede grondmix en de zaden. De gezinnen kiezen zelf welke gewassen ze willen verbouwen.

We gebruiken rubberen vierkanten van 30cm x 30cm gemaakt van autoband om snel op de gewenste afstand in te kunnen zaaien in patronen van 1, 4, 9 en 16 zaden.

Deze tuin is uitgegraven waarna de mix van ongeveer 40% compost en 60% grond op het plastic is gestort. Daarna is er een klein houten frame op gelegd om de verdeling van de vierkanten te kunnen maken. Deze familie kooft vermoedelijk op hout want er was veel as beschikbaar. Een klein gedeelte hebben we samen met de wormencompost door het bodemsubstraat gemengd en de rest hebben we om de bak gestrooid om te proberen te voorkomen dat de mieren de vierkantemetertuin in trekken.

Dezelfde bak 3 weken later met een geïmproviseerde omheining en mulch (droog blad) om de planten heen om te voorkomen dat het water snel verdamppt en om te voorkomen dat er onkruid opkomt.

Onderstaande fotos laten duidelijk zien dat alle gezinnen verschillende ontwerpen voor de bakken hebben; een houten bak, een bak gemaakt met stenen met in plaats van touw bamboe om de vierkanten te markeren en een dubbele bak voor twee gezinnen samen.

Onderstaande tuin is met de hulp van een aantal tronken half ingegraven en half boven de grond aangelegd om te voorkomen dat de tuin vol kan lopen bij een regenbui. De laatste twee fotos zijn ongeveer twee weken later genomen.

De tweede theorie en praktijkles gaan over compostering. De vierkantemeterbak en de composthoop zijn twee elementen die onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn omdat de compost de bak vruchtbaar houdt waardoor je intensief kan blijven tuinieren.

Een positief bijeffect is dat de gezinnen op deze manier een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de reductie van de hoeveelheid afval. Vooral dit groente en tuin afval zorgt voor veel problemen op de vuilstort omdat dit afval een groot watergehalte bevat dat als een giftige stroom weglekt uit de vuilstort.

Met Swisscontact hebben we in het verleden een korte cursus stadstuinbouw georganiseerd waarin we in twee avonden en een praktijkochtend uitgelegd hebben wat het principe van stadstuinbouw is. Er was hierbij aandacht voor de familiemoestuin, produceren in plantenbakken, de vierkantemetertuin en het zelf maken van (wormen)compost. Swisscontact heeft onderstaande folder 5.000 keer afgedrukt om te kunnen promoten bij diegenen die betrokken zijn bij hun composteringsprogramma. Stadstuinbouw sluit goed aan bij hun recycling composteringsprojecten en op dit gebied ondernemen Stichting NME Mundial en Swisscontact een aantal activiteiten samen.

Voorlopig aantal belangrijke lessen die het proefproject ons geleerd hebben:

- Deelnemende gezinnen moeten over een eigen telefoonnummer beschikken en dit nummer moet genoteerd worden bij de eerste bijeenkomst. Het is lastig om er op te vertrouwen dat iemand anders de boodschap doorgeeft en in Bolivia is het noodzakelijk om een gemaakte afspraak vlak voor bezoek nog even te bevestigen. Een goede communicatie is onmisbaar om dit logistiek gezien lastige project een kans van slagen te geven.
- De vierkantemetertuintjes moeten beschermd worden tegen honden, mieren en andere indringers.
- Een eigen gemaakte gieter met gaatjes die gemaakt zijn met een speld is een onmisbaar stuk gereedschap voor de vierkantemetertuin (gaaftjes gemaakt met een speld want hoe fijner de gaatjes des te beter geeft de gieter water).
- In het zuidelijke deel van de stad waar gezinnen water kopen per olievat moet extra aandacht besteed worden aan de manieren waarop irrigatie zo efficiënt mogelijk aangepakt kan worden.
- Er is groot enthousiasme onder de deelnemers en door de beperkte grootte van de tuin is het relatief eenvoudig om de benodigde tijd te vinden om de tuin goed te kunnen onderhouden.